

Székely Autonóm kálváriája

Székely Autonómot szélütés érte. Ősszel, 2005 szeptemberében. Egymás után kétszer.

Az első ütés, amit Bukarestben kapott, nem verte le egészen. Azt lehet mondani, hogy egy kicsit fel is volt rá készülve. Hisz tudta, hogy a román tengerben, a vadidegenben kegyetlen percek várnak rá. Mihelyt láb-
ra állhatott, hazautazott és lassan összeszedte magát. Kóválygott bánatában egyet a Hargitán. Nappal mondikáló patakok csobogását hallgatta, éjjel némán bámulta a csillagos nagy eget. Valahányszor madár állt meg feje felett dalolva, újból remény lopakodott a szívébe.

A második ütés, amelyik Budapest Országházában vágta kupán, padlóra küldte. Kicsit helyrepopofozták Erdélyből kitántorgott orvos barátai, aztán vette az irányzékot hazafelé Székelyföldre. Belépett portájának részeg gyalogkapuján, berúgta hanyatt esett faháza repedezett ajtaját, és befeküdt ruhástól a paplan alá. Tévéje, rádiója és éjjeli lámpája kábeleit egy gyors mozdulattal kirántotta a falból. Kalapját benyomta erősen a fejébe és bámulta meredt szemekkel a mestergerendát.

Életének bú pillanatai kergetőztek lelki szeméinek előterében. Szerelemgyermekként fogant meg Gyulafehérváron 1918-ban. Mire drága édesanyja megszülte, román világ lett. Kínkeservesen nevelkedett fel. Kilencen voltak testvérek, ezért a szolgasorsot se kerülhette el. A második világháború kitörésekor besorozták. Egy löveg elvitte a bal lábát a harctéren. A csonkot amputálták. Az új román világba fél lábbal lépett be.

Azért se adta fel. Megnősült, gyereke született. Igaz, felesége belehalt a szülésbe. Az egy szem gyermeke koraszülött volt és erősen beteges. De az ő véréből lett. Ezért Autonóm Tartománynak nevezte el. Kár, hogy nagyon hamar magához szólította őt is a Fennvaló. Székely Autonómot azonban gyermeke elvesztése sem törte teljesen le. Arra gondolt, hogyha kibírta a háborút, a határtíprást, az amputálást, az államosítást, a kollektivizálást és utóda elvesztését, ezeknél már csak jobb jöhet.

Aztán jött is a változás. A Kondukátort a saját vérei lötték le. Mint egy veszett kutyát. Végre eljött az én időm, elmélkedett magában. Nem volt tagja a Román

Kommunista Pártnak és ezt büszkén ki is hangsúlyozta úton-útfélen. Azt hitte, ez jó pontnak számít a rendszerváltás után. A kutya se törődött vele. Sőt, egyre inkább azt tapasztalta, hogy ugyanazok az elvtársak vezetnek, akik régen. Aztán hol Bukarestből, hol Budapestről mutattak fület neki a vezérek. Végül jött a két szélütés.

Mit tehetett? Benyomta zöld posztókalapját jól a fejébe, és ott feküdt mozdulatlanul a paplan alatt. Időnként fura dolgokat mondott az őt őrző szomszédoknak. Napokon át a magyar himnuszt énekelte. Az egyik szomszédja, aki meglegelte, a sok „Isten, áldd meg a magyart!”, odaszólt neki, hogy bár egyszer a román himnuszt is elénekelhetné.

Erre azt felelte huncutul pillogtatva, hogy ő szívesen elfújná, de nem tudja, melyiket. S nem akarja megsérteni se a testvéreket, akik többször cserélték már le a himnuszuat, mint rokonai az ő alsógatyáját ezen a héten.

Időnként hájas képű, jól öltözött elvtársak látogatták meg. Akik érthetetlen fanyelven párbeszédet folytattak vele. Aztán furcsa tulipános ernyőkkel, választási plakátokkal s piros-fehér-zöld színű szórólapokkal ajándékozták meg.

Máskor korgó gyomrú, réveteg tekintetű, vásott nadrágú, tanácstalan székely öregurak keresték fel. Ezek az álmodozók bonyolult törvénytervezeteket, statútumokat adtak át neki. Olvasatlanul dobta félre azokat.

Legtöbbet az újságírók nyaggatták. Szenzációsi vallomásokat akartak kisajtolni belőle. Miközben ő megkérdezte tőlük, hogy szerintük a Riska tehén miért mászott fel a fára? Amazok mérgesen kinéztek az ablak előtti almafára, aztán elhúztak a francba.

Kicsi unokáját legtöbbször párás szemmel bámulta. A tűzről pattant, csepp leányka ott játszadozott naphosszat a szobában mellette.

Benne volt minden reménye. A kis árvát Székely Autonómiának keresztelte el.

(Megjelenés előtt az Európai Idő 2005/21. számában.)

Az Aracs Társadalmi Szervezet 2005. évi díjkiosztó műsorából

